

ДОКЛАД
НА РЪКОВОДСТВОТО НА БЕТТРАН АД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2018

Основните приоритети на ръководството на "БЕТТРАН" АД в дейността му през 2018 година бяха насочени към разширяване дейността на фирмата в областта на производството на бетонови разтвори и трошено-каменни фракции.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„БЕТТРАН“ АД е дружество, създадено през м.март 1992 година. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр.Хасково, ул. Старо Пловдивско шосе № 1.Съдебната регистрация е от 04.03.1992 година на ХОС.

Съгласно §4, ал.1 от Закона за Търговския регистър дружеството е вписано в Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието на 28 февруари 2008 г. с ЕИК 836144149.

Собственост и управление

Към 31 декември 2018 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

• Петър Тодоров Хаджиев	48.49%
• Димчо Стайков Георгиев	27.11%
• J&G Trading LLC	24.00%
• Индивидуални участници	0.40%

„БЕТТРАН“ АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от 3 /трима/ членове. Председател на СД е Димчо Стайков Георгиев, изпълнителен член – Петър Тодоров Хаджиев, член – Дончо Димитров Йорданов. Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителен директор инж. Петър Тодоров Хаджиев.

Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството през 2018 г. включва следните видове операции и сделки:

1. Производство на готови бетонови, варови и циментови смеси;
2. Производство на трошено-каменни фракции за бетон и пътни настилки;
3. Добив на речен пясък;
4. Услуги механизация и транспорт.

Персонал и средства за работната заплата

№ по ред	Показатели	2018г.	2017г.	Разлика
1.	Средно списъчен брой на персонала	46	47	1
	в т.ч. без лицата в отпуск по майчинство	46	47	1
2.	Начислени средства за РЗ /хил. лв./	552	510	42
3.	Средна работна заплата /лв./	641	612	29

Общо начислените средства за работни заплати през отчетния период са повече с 42 хил.лв.

II. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Контрагенти

В хода на своята дейност дружеството има взаимоотношения с:

- Клиенти, на които дружеството продава строителни материали. Взаимоотношенията с клиентите формират търговски вземания;
- Доставчици, от които дружеството получава материали, стоки и услуги и формират търговски задължения.

Всички продажби през 2018 г. на продукция, стоки и услуги са в размер на 3,188 хил.лв. (2017 г.: 3,769 хил.лв.), като относителният дял на приходите от продажба на продукция, стоки и услуги към общите продажби е 88,68 % (2017 г.: 92,74%). В края на годината търговските вземания от клиенти са в размер на 688 хил.лв.

Закупените дълготрайни активи, материали, стоки и услуги през 2018 г. формират задължения към съответните доставчици. Търговските задължения в края на 2018 са в размер на 95 хил.лв., от които нямаме задължения към свързани предприятия.

III. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

A. Икономически анализ на производствената и търговска дейност на дружеството.

1. Приходи от продажби и структура на приходите от продажби.

Приходи	2018		2017		Абсол. изменение	Изменение в %
	Ст-ст хил.лв.	Дял на продажбите	ст-ст хил.лв.	Дял на продажбите		
Приходи от продукция	2,858	79,5%	3,390	83.42%	(532)	(15.69%)
Приходи от стоки	24	0.67%	13	0.31%	11	84.62%
Приходи от услуги	306	8,51%	366	9.01%	(60)	(16.39%)
Други доходи от дейността	264	7,34%	199	4.90%	65	32.66%
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	143	3,98%	94	2.31%	49	52.13%
Разходи за придобиване на активи по стопански начин	-	-	2	0.05%	(2)	(100%)
Общо	3,595	100%	4,064	100%	(469)	(11.54)%

Приходите от продажби на продукцията са намалени с 532 хил. лв. спрямо 2017 г.

Като други доходи от дейността дружеството отчита основно приходи от финансиране, приходи от продажба на материални запаси, приходи от наеми, обърнати обезценки, от получени обезщетения от застрахователи и др.

2. Разходи за дейността и структура на разходите

Разходите по икономически елементи запазват относителния си дял през 2018 година, видно от таблицата по долу:

Разходи по Икономически елементи	2018		2017	
	ст-ст х.лв.	Относ. Дял	ст-ст х.лв.	Относ. Дял
Разходи за материали	1,738	48,58%	1,997	51,42%
Разходи за външни услуги	575	16,07%	582	14,98%
Разходи за персонала	641	17,92%	593	15,27%
Разходи за амортизации	449	12,55%	533	13,72%
Други разходи	172	4,80%	172	4,43%
Разходи за обезценка на финансови активи	3	0,08	7	0,18
Общо	3,578	100%	3,884	100%

През 2018 г. най-висок относителен дял имат материалните разходи – 48,58 %. От тях най-съществени са разходите за покупка на цимент и горива.

Намалението на разходите за *материали* с 259 хил.лв. е свързано с намален обем на работа и намалялото производство.

Намалението на разходите за *външни услуги* с 7 хил. лв. се дължи на намаления обем на работа спрямо 2017 г.

Б. Финансово състояние

Показатели за финансов счетоводен анализ

Показатели	2018	2017	Изменения
Показатели за рентабилност			
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	0.005	0.047	(0.042)
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	0.003	0.027	(0.024)
Показатели за ефективност			
Коефициент на ефективност на разходите	1.005	1.046	(0.041)
Коефициент на ефективност на приходите	0.995	0.956	0.039
Показатели за ликвидност			
Коефициент на обща ликвидност	10.392	17.436	(7.043)
Коефициент на бърза ликвидност	9.330	16.175	(6.845)
Коефициент на абсолютна ликвидност	7.75	13.99	(6.24)
Показатели за финансова автономност			
Коефициент на финансова автономност/платежоспособност	13.46	20.240	(6.78)
Коефициент на зъдлъжнялост	0.0740	0.0490	(0.025)
Обръщаемост на материалните запаси			
Времетраене на 1 оборот в дни	42.860	28.569	14.292

1. Показатели за рентабилност

Рентабилността (*ефективността, доходността*) е един от най-важните параметри на финансовото състояние на дружеството. Тя отразява потенциала (*способността*) на дружеството да генерира доходи. Рентабилността се изчислява чрез система от показатели, изразяващи определени съотношения между реализирани доходи и направени разходи или използвани активи.

Показателите за рентабилност са количествени характеристики на ефективността на приходите от продажби, на собствения капитал, на пасивите и на реалните активи на дружеството. Те отразяват каква част от финансовия резултат съответства на използваните от дружеството активи или наличните пасиви, с цената на какво са постигнати.

Когато финансовият резултат е печалба (*положителна величина*), показателите за рентабилност показват темповете на възвращаемост на капитала:

а) коефициент на рентабилност на приходите от продажби

Изчислява се като съотношение между финансовия резултат преди разходи за данъци и нетния размер на приходите от продажби - 0.005 и показва размера на дохода, получен от един лев приход от продажба за периода. Рентабилността на приходите от продажби е намалена с 0.042 пункта, което показва значително влошаване на финансовото състояние на дружеството спрямо 2017 г.

б) коефициент на рентабилност на собствения капитал.

Изчислява се като съотношение между финансовия резултат преди разходи за данъци и собствения капитал и за 2018 г. е 0.003 и показва възвращаемостта на собствения капитал на дружеството. Анализът за 2018 г. показва намаление на рентабилността на собствения капитал с 0.024 пункта и налага извода, че създадените условия за възвръщаемост на първоначално инвестираните средства от собственика под формата на основен капитал в резултат на реализираните печалби от основната дейност са значително влошени спрямо 2017 година.

2. Показатели за ефективност.

Изследването на ефективността (*доходността*) на дружеството се извършва с цел да се установи способността му да генерира приходи от продажбите, с които да е в състояние да възстанови извършените разходи по дейността и да осигури сравнително добър доход от основната дейност. Анализът ѝ е свързан със следните показатели:

а) коефициент на ефективност на разходите. Изчислява се като отношение на приходите към разходите (*в случая без разходите за данъци*) и показва какъв е размера на приходите генерирани от изразходването на 1 лев в дейността. За 2018 г. той е 1.005 и показва, че генерирания приход е 0.005 лв. на всеки изразходван лев, докато в предходната 2017 г. е 0.046 лв. на всеки изразходван лев.

б) коефициент на ефективност на приходите. Изчислява се като отношение на разходите към приходите (*в случая без разходите за данъци*). Този показател илюстрира с какъв размер разходи е генерирана единица приходи и за 2018 г. е 0.995. Стойността над 1 има негативен характер (*разходите превишават приходите*). В сравнение с базисния период, когато показателя е бил със стойност 0.956 има увеличение на ефективността на приходите от продажби с 0.039.

3. Показатели за ликвидност.

Ликвидността показва способността на дружеството непрекъснато и в съответните размери да осигурява достатъчни по размер ликвидни средства за посрещане на своите текущи задължения към: доставчици, персонал, данъци и осигуровки.

Като краткосрочни задължения е възприето да се определят задълженията със срок за погасяване до една година.

а) *коефициент на обща ликвидност.* Изчислява се като отношението на наличните краткотрайни активи (*материални запаси, краткосрочни вземания, краткосрочни финансови активи и парични средства*) на дружеството към краткосрочните задължения. Равен е на 10.392 през отчетния период при 17.436 през базисния период, което е с 7.044 пункта по-малко и е резултат на намалените парични средства и увеличените материалните запаси и краткосрочните вземания спрямо предходния период.

б) *коефициент на бърза ликвидност.* Ако се елиминира ролята на материалните активи като възможност за погасяване на краткосрочните задължения, ще се формира показател на бърза ликвидност.

Коефициентът на бърза ликвидност през отчетния период е 9,330 при 16.175 през базисния и показва намаление спрямо базисния период.

в) *коефициентът на абсолютна ликвидност* е отношението между паричните средства и текущите задължения. Разкрива способността на дружеството да изплаща текущите си задължения с наличните парични средства. През отчетния период, този коефициент е 7.75, а през базисния 13.99, т.е. намаление с 6.24 пункта. Дължи се на намаления размер на паричните средства в сравнение с базисния период.

Анализът показва, че дружеството разполага с достатъчни по размер свободни парични средства за покриване на текущите си задължения.

4. Показатели за финансова автономност.

Тези показатели характеризират платежоспособността на дружеството в дългосрочен план, финансовата му независимост и способността му да обслужва дългосрочните си задължения. Изчисляват се чрез съпоставяне на собствения капитал и пасивите.

а) *коефициент на финансова автономност.* Изчислява се като съотношение между собствен капитал и пасиви. Той показва доколко дружеството успява да осигури възвръщаемост на първоначално инвестираните собствени средства в дейността като генерира печалби и поддържа собствените средства в размери не по-малки от тези на привлечения капитал. Минималната необходима стойност на този показател е 1.00 при което собствения капитал

покрива напълно пасивите. Коефициентът за текущата година е 13.46 и спрямо базисния период, когато е 20.240 е намален с 6.78 , което се дължи на намаления размер на собствения капитал.

б) *коефициент на задлъжнялост*. Изчислява се като съотношение между пасиви и собствен капитал. През текущата година коефициентът е равен на 0.0740 и е увеличен спрямо базисния период с 0.025, когато е бил 0.0490.

5. Показатели за обръщаемост на краткотрайните материални активи.

Тези показатели характеризират ефективно използване на краткотрайните материални активи.

а. *времетраене на един оборот в дни*. Показателят дава информация за материалните разходи, съответстващи на единица приходи от продажби. Изчислява се като съотношение на средната наличност на краткотрайните материални активи и нетен размер на приходите от продажби. През отчетния период, показателят е 42.860 и сравнен с базисния 28.569 сочи отрицателна тенденция на влошаване на обръщаемостта на материалните запаси.

IV. ВАЖНИ СЪБИТИЯ НАСТЪПИЛИ СЛЕД ГОДИШНОТО СЧЕТОВОДНО ПРИКЛЮЧВАНЕ

Няма настъпили важни събития след датата на финансовия отчет на дружеството.

V. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Поради естеството на своята дейност БЕТТРАН АД не се занимава с научни изследвания и разработки.

VI. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ.187"Д" И ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Към 31 декември 2018 г. регистрираният капитал на "БЕТТРАН" АД е в размер на 100 хил.лв., разпределен в 100,00 броя акции с номинална стойност 1.00 лв. всяка

През отчетната 2018 година не е извършвано изкупуване на собствени акции на дружеството.

През 2018 г. дружеството е ръководено от Съвет на директорите, състоящ се от трима члена. Членовете на Съвета на директорите на дружеството притежават пряко 75.60 % от акционерния капитал.

Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителен директор – инж. Петър Тодоров Хаджиев.

Конкретните правомощия и възнаграждението на членовете на Съвета на директорите се посочват в договорите за възлагане на управлението, както и в Устава на дружеството.

Участие на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

Димчо Стайков Георгиев – председател на СД

Димчо Стайков Георгиев е собственик и представляващ “КОНСИЛИУМ” ЕООД.

Димчо Стайков Георгиев има участие в управителните и/или контролни органи на следните юридически лица:

- “ЕКО ТЕХ” АД - Председател на Съвета на директорите
- “НЕОХИМ” АД - член на Съвета на директорите
- Сдружение “ БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ТОРОВАТА ИНДУСТРИЯ” - член на Управителния съвет
- “Благоустройство и комунално стопанство” ООД - Управител

Петър Тодоров Хаджиев – член на СД и изпълнителен директор

Петър Тодоров Хаджиев е собственик и представляващ “ХАЙ БИЛДИНГ” ЕООД.

Петър Тодоров Хаджиев има участие в управителните и/или контролни органи на следните юридически лица:

- “МОНО-БЕТОН” ООД – Управител
- Сдружение “Съюз за възстановяване и развитие” – Управляващ
- Сдружение “Бадминтон-скуош Клуб” – член на управителен орган

“БЕТТРАН” АД участва с 50 % в дружествения капитал на “МОНО-БЕТОН” ООД в размер на 5,000 лева, разпределен в 50 дяла със стойност 100 лева за един дял.

Възнагражденията, получени през годината от ключовия управленски персонал в дружеството възлизат на 206 хил.лв.

VII. КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

БЕТТРАН АД няма клонове в страната и/ или в чужбина.

VIII. ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

През 2019 г. дружеството ще продължи да изпълнява задачите свързани с основната си дейност.

IX. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОЛИТИКАТА ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ РЕСУРСИ

	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи		
Вземания и други активи	697	660
Парични средства	3,458	4,238
	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови пасиви		
Търговски задължения	95	82

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продукцията и услугите на дружеството, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, направените от него

инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството. Последното е приело основни принципи за общото управление на финансовия риск и за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, при използването на недеривативни инструменти

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от ръководството. Съветът на директорите на дружеството е дефинирал основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, защото всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева.

б. Ценови риск

Дружеството е изложено в известна степен на ценови риск, защото производството на материали и суровини, както и извършването на услуги е насочено към сектор "Строителство", който на този етап е пряко засегнат от световната икономическа криза.

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите (и другите контрагенти) на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност. Характерът на дейността на дружеството не предполага наличие на значителни по размер

свободни парични средства. Допълнително кредитната експозиция в банки текущо се следи и анализира с цел ефективно използване на паричните средства.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролира текущо и стриктно, съгласно установената политика на дружеството.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството.

Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло, дружеството няма значителни лихвоносни активи, паричните средства и еквиваленти. Тъй като то не поддържа значителни по размер свободни парични средства, неговите приходи и оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Лихвоносните финансови активи на дружеството към 31.12.2018 г. включват парични средства по разплащателни сметки в банки при договорен плаващ лихвен процент.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите по капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Притежаваните от дружеството финансови активи са основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Притежаваните от дружеството финансови пасиви представляват основно търговски задължения, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Доклада за дейността на страници от 1 до 12 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан от изпълнителния директор на 29.03.2019 год.

29.03.2019 г.

Исп.директор:.....
/инж. П. Хаджиев/

